

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2024. február 8.*

„Fellebbezés – Gazdaság- és monetáris politika – Hitelintézetek prudenciális felügyelete – Az Európai Központi Bank (EKB) feladatai – 1024/2013/EU rendelet – A 6. cikk (5) bekezdésének b) pontja – Hitelintézetnek közvetlenül az EKB által ellátott felügyelete – Feltételek – Megsemmisítés iránti kereset – Elfogadhatatlanság – A fél képviselete – Az ügyvédnek adott meghatalmazás – Szabálytalanul meghatalmazott képviselő”

A C-750/21. P. sz. ügyben,

a **Pilatus Bank plc** (székhelye: Ta'Xbiex [Málta], képviseli: O. Behrends Rechtsanwalt)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2021. december 6-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Központi Bank (EKB)** (képviselek: E. Koupepidou, M. Puidokas és E. Yoo, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: A. Prechal tanácselnök, F. Biltgen, N. Wahl (előadó), J. Passer és M. L. Arastey Sahún bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a főtanácsnok indítványának a 2023. május 25-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: angol.

Ítéletet

- 1 Fellebbezésével a Pilatus Bank plc az Európai Unió Törvényszéke 2021. szeptember 24-i Pilatus Bank kontra EKB végzésének (T-139/19, a továbbiakban: megtámadott végzés, EU:T:2021:623) hatályon kívül helyezését kéri, amelyben a Törvényszék nyilvánvaló jogi megalapozatlanság miatt elutasította a Pilatus Bank plc-nek az Európai Központi Bank (EKB) 2018. december 21-i, azon határozatának megsemmisítése iránti keresetét, amelyben az EKB elektronikus levél útján közölte a Pilatus Bank plc-vel, hogy már nem rendelkezik hatáskörrel a közvetlen prudenciális felügyeletének biztosítására és az őt érintő intézkedések meghozatalára (a továbbiakban: vitatott elektronikus levél).

Jogi háttér

Az 1024/2013/EU rendelet

- 2 Az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról szóló, 2013. október 15-i 1024/2013/EU tanácsi rendelet (HL 2013. L 287., 63. o.) „Tárgy és hatály” című 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„E rendelet a hitelintézetek biztonságához és hatékony és eredményes működéséhez, valamint az Unión és az egyes tagállamokon belül a pénzügyi rendszer stabilitásához való hozzájárulás céljából a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó szakpolitikákkal kapcsolatos külön feladatokkal bízta meg az EKB-t, mégpedig a szabályozási arbitrázs megakadályozása céljából a hitelintézetekkel szemben egyenlő bánásmódot alkalmazva a belső piaci egység és integritás maradéktalan tiszteletben tartása mellett.

[...]”

- 3 E rendelet „Fogalommeghatározások” című 2. cikke 2. és 3. pontjának szövege a következő:

„E rendelet alkalmazásában:

[...]

2. »illetékes nemzeti hatóság«: a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről [és a 648/2012/EU rendelet módosításáról] szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel [HL 2013. L 176., 1. o.; helyesbítések: HL 2013. L 208., 68. o.; HL 2013. L 321., 6. o.] és [a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 26-i] 36/2013/EU [európai parlamenti és tanácsi] irányelvvel [(HL 2013. L 176., 338. o.; helyesbítés: HL 2013. L 208., 73. o.)] összhangban a mechanizmusban részt vevő tagállam által kijelölt bármely illetékes nemzeti hatóság;

3. »hitelintézet«: az [575/2013 rendelet] 4. cikke (1) bekezdésének 1. pontjában meghatározott hitelintézet;”

- 4 Az említett rendelet 4. cikke meghatározza az EKB-ra bízott feladatokat, és (1) bekezdésének a) pontjában, valamint (3) bekezdésének első albekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„(1) A 6. cikk keretén belül, e cikk (3) bekezdésével összhangban az EKB kizárólagos hatáskörébe tartozik a mechanizmusban részt vevő tagállamokban székhellyel rendelkező valamennyi hitelintézetre vonatkozó alábbi feladatok prudenciális felügyelet céljából történő végrehajtása:

- a) a hitelintézetek engedélyeinek kiadása és ezen engedélyek visszavonása a 14. cikk rendelkezéseire is figyelemmel;

[...]

(3) Az EKB-nak az e rendeletben rá ruházott feladatok elvégzése és a magas színvonalú felügyelet biztosítása céljából alkalmaznia kell a teljes vonatkozó uniós joganyagot, és amennyiben a vonatkozó uniós joganyag irányelvekből áll, az ezeket az irányelvet átültető nemzeti jogszabályokat. Amennyiben a vonatkozó uniós joganyag rendeletekből áll, illetve olyan területeken, ahol az említett rendeletek a tagállamok számára kifejezetten lehetőségeket ajánlanak fel, az EKB-nak alkalmaznia kell az e lehetőségeket érvényesítő nemzeti jogszabályokat.”

- 5 Ugyanezen rendelet „Együttműködés az [Egységes Felügyeleti Mechanizmus (EFM)] keretében” című 6. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az EKB a feladatait egy, az EKB-t és az illetékes nemzeti hatóságokat magában foglaló egységes felügyeleti mechanizmus keretében hajtja végre. Az EKB a felelős az EFM hatékony és konzisztens működéséért.

(2) Mind az EKB, mind az illetékes nemzeti hatóságok kötelesek jóhiszemű együttműködést és információcserét folytatni.

Az EKB azon jogának sérelme nélkül, amely szerint közvetlenül megkaphatja a hitelintézetek által folyamatosan közölt adatokat vagy azokhoz közvetlenül hozzáférhet, az illetékes nemzeti hatóságoknak mindenekelőtt meg kell adniuk az EKB számára minden olyan adatot, amely az e rendelet által az EKB-ra rótt feladatok elvégzéséhez szükséges.

(3) Minden esetben, amikor ez indokolt – az e rendeletben rá ruházott feladatok tekintetében az EKB-t terhelő felelősség és elszámoltathatóság sérelme nélkül – az illetékes nemzeti hatóságok az e cikk (7) bekezdésében említett keretrendszerben meghatározott feltételek mellett kötelesek segítséget nyújtani az EKB-nak a 4. cikkben említett, valamennyi hitelintézethez kapcsolódó feladatokhoz kapcsolódó bármilyen intézkedés előkészítésében és végrehajtásában, beleértve az ellenőrzési tevékenységekben való részvételt is. A 4. cikkben említett feladatok ellátása során követniük kell az EKB által adott utasításokat.

(4) Az alábbiaknak megfelelő hitelintézetek, pénzügyi holdingtársaságok vagy vegyes pénzügyi holdingtársaságok feletti felügyelet vonatkozásában, illetve az olyan hitelintézeteknek a mechanizmusban részt vevő tagállamban bejegyzett, az alábbiaknak megfelelő fiókja feletti felügyelet vonatkozásában, amelyeknek a székhelye a mechanizmusban nem részt vevő tagállamban van, a (4) [helyesen: 4.] cikknek az (1) bekezdés a) és c) pontján kívüli részeiben meghatározott feladatok tekintetében az EKB az e cikk (5) bekezdésében meghatározott

felelősségi körrel, az illetékes nemzeti hatóságok pedig az e cikk (6) bekezdésében meghatározott felelősségi körrel rendelkeznek, az e cikk (7) bekezdésében meghatározott keretrendszeren belül és az abban meghatározott eljárásokkal összhangban:

– azok, amelyek kevésbé jelentősek összevont alapon, a mechanizmusban részt vevő tagállamokon belüli legmagasabb szintű konszolidáció szintjén, illetve egyedi szinten az azon fiókok konkrét esetében, amelyek olyan hitelintézeteknek a mechanizmusban részt vevő tagállamban bejegyzett fiókjai, amely hitelintézetnek a székhelye a mechanizmusban részt nem vevő tagállamban van. A jelentőséget az alábbi kritériumok alapján kell megítélni:

- i. méret;
- ii. jelentőség az Unió vagy a mechanizmusban részt vevő bármely tagállam gazdasága szempontjából;
- iii. a határokon átnyúló tevékenység jelentősége.

A fenti első albekezdés tekintetében egy hitelintézetet, pénzügyi holdingtársaságot, illetve vegyes pénzügyi holdingtársaságot nem lehet kevésbé jelentősnek minősíteni, kivéve, ha ezt a módszertanban meghatározott különleges körülmények indokoltá teszik, vagy ha az alábbi feltételek közül bármelyik teljesül:

- i. teljes eszközállománya meghaladja a 30 milliárd EUR-t;
- ii. teljes eszközállományának a székhely szerinti, a mechanizmusban részt vevő tagállam [bruttó nemzeti termékéhez (GDP)] viszonyított aránya meghaladja a 20%-ot, kivéve, ha a teljes eszközállománya nem éri el az 5 milliárd EUR-t;
- iii. az illetékes nemzeti hatóság által küldött azon értesítést követően, amely szerint a hatóság az intézményt jelentősnek tartja a hazai gazdaság szempontjából, az EKB az adott hitelintézetre vonatkozó átfogó értékelése, és ezen belül a mérlegértékelés alapján úgy dönt, hogy ezt a jelentőséget megerősíti.

Az EKB a saját kezdeményezésére is jelentősnek minősíthet egy intézményt, ha az a mechanizmusban részt vevő több tagállamban is rendelkezik leányvállalattal, és a határokon átnyúló eszközei és kötelezettségei a módszertanban meghatározott feltételek szerint a teljes eszköz- vagy kötelezettségállományának jelentős részét teszik ki.

Nem tekinthetők kevésbé jelentősnek azok az intézmények, amelyek az [Európai Pénzügyi Stabilitási Eszközből (EFSF)] vagy az [Európai Stabilitási Mechanizusból (ESM)] közvetlenül vagy közvetve közforrásból származó pénzügyi támogatást kaptak, illetve amelyek vonatkozásában ilyen támogatás kérelmezésére került sor.

Az előző albekezdések ellenére az EKB a mechanizmusban részt vevő tagállamok mindegyikében legalább a három legjelentősebb hitelintézet tekintetében ellátja az e rendelettel ráruházott feladatokat, kivéve, ha az ettől való eltérést különleges körülmények indokolják.

(5) A (4) bekezdésben említett hitelintézetek tekintetében, a (7) bekezdésben meghatározott keretrendszeren belül:

- a) az EKB rendeleteket, iránymutatásokat és általános utasításokat ad ki az illetékes nemzeti hatóságok részére, amelyek alapján azok ellátják a 4. cikknek az (1) bekezdésének a) és b) [helyesen: c)] pontján kívüli részeiben meghatározott feladatokat és meghozzák a felügyeleti határozatokat.

Az EFM felügyeleti eredményei következetességének biztosítása érdekében az említett utasítások utalhatnak a 16. cikk (2) bekezdésében foglalt különleges hatáskörökre a hitelintézetek meghatározott csoportjai vagy kategóriái tekintetében;

- b) amennyiben az a magas színvonalú felügyelet biztosításához szükséges, az EKB – az illetékes nemzeti hatóságokkal folytatott konzultációt követően saját kezdeményezésére, vagy valamely illetékes nemzeti hatóság kérésére – bármikor úgy dönthet, hogy a (4) bekezdésben említett hitelintézetek közül egy vagy több tekintetében minden vonatkozó hatáskörével közvetlenül él, többek között abban az esetben, ha a szóban forgó hitelintézetek az EFSF-ből vagy az ESM-ből közvetlenül vagy közvetve közforrásból származó pénzügyi támogatást kaptak, illetve e hitelintézetek vonatkozásában ilyen támogatás kérelmezésére került sor;
- c) az EKB az e cikkben és különösen a (7) bekezdés c) pontjában meghatározott felelősségi körök és eljárások alapján felvigyázást végez a rendszer működésére vonatkozóan;
- d) az EKB mindenkor gyakorolhatja a 10–13. cikkben említett hatásköröket;
- e) az EKB továbbá információkat kérhet ad hoc vagy állandó jelleggel az illetékes nemzeti hatóságoktól az általuk e cikk szerint végzett feladatok ellátásáról.

(6) E cikk (5) bekezdésének sérelme nélkül az illetékes nemzeti hatóságok hajtják végre a 4. cikk (1) bekezdésének b), d)–g) és i) pontjában említett feladatokat és felelősek e feladatokért, valamint az e cikk (4) bekezdésének első albekezdése szerinti hitelintézetekre vonatkozó minden releváns felügyeleti határozat meghozataláért, az e cikk (7) bekezdésében meghatározott keretrendszeren belül, az abban említett eljárásokat betartva.

A 10–13. cikk sérelme nélkül az illetékes nemzeti hatóságok és a kijelölt nemzeti hatóságok továbbra is rendelkeznek – a nemzeti joggal összhangban – azzal a hatáskörrel, hogy információkat kérjenek be a hitelintézetektől, holdingtársaságoktól, vegyes holdingtársaságoktól és a valamely hitelintézet összevont alapú pénzügyi helyzete szempontjából figyelembe veendő vállalkozásoktól, és hogy helyszíni ellenőrzést tartsanak ezekben a hitelintézetekben, holdingtársaságokban, vegyes holdingtársaságokban és vállalkozásokban. Az illetékes nemzeti hatóságok az e cikk (7) bekezdésében meghatározott keretrendszerrel összhangban tájékoztatják az EKB-t az e bekezdés szerinti intézkedésekről, és szorosan koordinálják e tevékenységeket az EKB-val.

Az illetékes nemzeti hatóságoknak rendszeresen jelentést kell tenniük az ezen cikk szerint gyakorolt tevékenységek ellátásáról.

[...]

(8) Azokban az esetekben, amikor az EKB-t az e rendeletben rá ruházott feladatok ellátásában az illetékes nemzeti hatóságok és a kijelölt nemzeti hatóságok segítik, az EKB-nak és az illetékes nemzeti hatóságoknak be kell tartaniuk a vonatkozó uniós jogi aktusokban meghatározott, a különböző tagállamok illetékes hatóságai közötti feladatmegosztásra és együttműködésre vonatkozó rendelkezéseket.”

Az 575/2013 rendelet

- 6 Az 575/2013 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 1. pontja a fellebbezés alapjául szolgáló jogvitára alkalmazandó változatában a következőképpen rendelkezik:

„E rendelet alkalmazásában:

1. »hitelintézet«: olyan vállalkozás, amely a nyilvánosságtól betéteket vagy más visszafizetendő pénzeszközöket vesz át, valamint saját számlára hiteleket nyújt.”

A jogvita előzményei

- 7 A Pilatus Bank Máltán székhellyel rendelkező hitelintézet. A fellebbező az 1024/2013 rendelet 6. cikkének (4) bekezdése értelmében vett „kevésbé jelentős” hitelintézetként a Malta Financial Services Authority (máltai pénzügyi felügyeleti hatóság, Málta; a továbbiakban: MFSA), az e rendelet 2. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „illetékes nemzeti hatóság” közvetlen prudenciális felügyelete alatt állt.
- 8 Ali Sadr Hasheminejadot, aki a fellebbezőnek a tőkével, valamint a szavazati jogokkal közvetetten 100%-ban rendelkező részvényese volt, az Egyesült Államokban letartóztatták hat olyan vádpont alapján, amelyek egy olyan rendszerben való állítólagos részvételéhez kapcsolódnak, amelynek keretében egy venezuelai ingatlanprojekt finanszírozása céljából kifizetett, körülbelül 115 millió amerikai dollárnyi (USD) (hozzávetőleg 108 millió euró) összeget iráni személyek és vállalkozások javára elsikkasztottak.
- 9 Az Ali Sadr Hasheminejad elleni egyesült államokbeli vádemelést követően a fellebbezőhöz összesen 51,4 millió euró összeget, azaz a mérlegében szereplő betétek körülbelül 40%-át kitevő betétkivonás iránti kérelem érkezett.
- 10 Az MFSA ezzel összefüggésben három irányelvet fogadott el a fellebbezőre vonatkozóan.
- 11 2018. március 21-én az MFSA egyrészt elfogadta a szavazati jogok visszavonásáról vagy felfüggesztéséről szóló irányelvet, amelyben többek között elrendelte, hogy Ali Sadr Hasheminejad azonnali hatállyal mondjon le a fellebbezőnél betöltött elnöki posztjáról, illetve a fellebbezőn belül gyakorolt minden más döntéshozatali funkciójáról, függeszték fel a szavazati jogainak gyakorlását, és Ali Sadr Hasheminejad tartózkodjon a fellebbező jogi vagy perbeli képviselétől, valamint másrészt az MSFA elfogadott egy moratóriumról szóló irányelvet, amelyben felszólította az említett fellebbezőt, hogy ne engedélyezzen semmilyen banki tranzakciót, különösen a fellebbező részvényesei és igazgatótanácsának tagjai általi pénzkivonásokat és betételhelyezéseket.

- 12 2018. március 22-én az MFSA irányelvet fogadott el egy olyan illetékes személy kinevezéséről, aki e kijelölés értelmében megbízást kapott arra, hogy „gyakorolja a bank jogköreit, funkcióit és kötelezettségeit a bank valamennyi vagyona tekintetében, függetlenül attól, hogy azokat a bank a közgyűlés vagy az igazgatótanács, vagy bármely személy útján gyakorolja, ideértve a bank jogi és bírósági képviselőjét is, kizárva a bankot és bármely más személyt” (a továbbiakban: illetékes személy).
- 13 2018. június 29-én az MFSA azt javasolta az EKB-nak, hogy az 1024/2013 rendelet 14. cikkének (5) bekezdése alapján vonja vissza a fellebbező hitelintézeti tevékenység megkezdésére vonatkozó engedélyét.
- 14 Az engedély visszavonására irányuló közigazgatási eljárás során a fellebbező igazgatótanácsa ügyvédet bízott meg, aki kapcsolatba lépett az EKB-val.
- 15 Ennek keretében a fellebbező az igazgatótanácsa által megbízott ügyvéd útján az EKB-val folytatott levelezésében azt állította, hogy az illetékes személy lényegében arról tájékoztatta ezen ügyvédet, hogy nem engedélyezi a munkadíjának az általa kezelt bank pénzeszközeiből történő kifizetését.
- 16 A fellebbező azt is jelezte, hogy az MFSA-tól azt kérte – anélkül, hogy választ kapott volna –, hogy adjon utasítást az illetékes személynek arra, hogy engedélyezze a bank pénzeszközeinek az említett ügyvéd munkadíjának kifizetésére történő felhasználását.
- 17 2018. november 2-i határozatával az EKB az 1024/2013 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja és 14. cikkének (5) bekezdése alapján visszavonta a fellebbező engedélyét.
- 18 Ebben az összefüggésben a fellebbező két, 2018. november 13-i és december 20-i elektronikus levélben azt kérte az EKB-tól, hogy biztosítsa az 1024/2013 rendelet szerinti közvetlen prudenciális felügyeletét, és kötelezze az illetékes személyt arra, hogy engedélyezze az igazgatótanácsa által megbízott ügyvéd munkadíjának a bank pénzeszközeivel történő kifizetését.
- 19 A vitatott elektronikus levélben az EKB a következőképpen válaszolt:

„Az Ön által az EKB-nak 2018. november 13-án küldött elektronikus levélre hivatkozom, amelyben arra kéri az EKB-t, hogy biztosítsa [a fellebbező] közvetlen felügyeletét, és fűzzön megjegyzéseket »a 2018. november 2-i pénteki eseményekhez«, valamint a 2018. december 20-i elektronikus levelére is hivatkozom, amelyben megismétli az arra irányuló kérelmét, hogy az EKB biztosítsa [a fellebbező] közvetlen felügyeletét. Kérjük azonban, vegye tudomásul, hogy az EKB-nak az [1024/2013] rendelet szerinti felügyeleti feladatai a hitelintézetekre korlátozódnak (lásd az említett rendelet 1. cikkének [első bekezdését]). Mivel [a fellebbező] hitelintézeti engedélyét 2018. november 5-i hatállyal visszavonták, az EKB már nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy intézkedéseket hozzon [a fellebbező] tekintetében.”

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott végzés

- 20 A fellebbező az igazgatótanácsa által megbízott ügyvéd útján a Törvényszék Hivatalához 2019. március 4-én benyújtott keresetlevelével keresetet indított a vitatott elektronikus levél megsemmisítése iránt.

- 21 A Törvényszék a megtámadott végzésben, amelyet az eljárási szabályzatának 126. cikke alapján fogadott el, a keresetet az EKB által felhozott elfogadhatatlansági kifogásról történő határozathozatal nélkül, nyilvánvaló jogi megalapozatlanság miatt elutasította.

A Bíróság előtti eljárás és a feleknek a fellebbezési eljárásban előterjesztett kérelmei

- 22 A fellebbező a Bíróság Hivatalához 2021. december 6-án benyújtott beadványában – azon ügyvéd útján, aki az elsőfokú eljárásban is eljár – előterjesztette a jelen fellebbezést.
- 23 Fellebbezésében azt kéri, hogy a Bíróság:
- helyezze hatályon kívül a megtámadott végzést;
 - az EUMSZ 264. cikk alapján nyilvánítsa semmisnek a vitatott elektronikus levelet;
 - amennyiben a Bíróság nem tud érdemi határozatot hozni, utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé annak érdekében, hogy az határozzon a megsemmisítés iránti keresetről, és
 - az EKB-t kötelezze a költségek viselésére.
- 24 Az EKB azt kéri, hogy a Bíróság:
- utasítsa el a fellebbezést részben elfogadhatatlanság, és részben megalapozatlanság miatt;
 - másodlagosan teljes egészében utasítsa el a fellebbezést megalapozatlanság miatt, és
 - mindenesetre a fellebbezőt kötelezze az összes költség viselésére.

A szóbeli szakasz újbóli megnyitása iránti kérelemről

- 25 Az EKB a Bíróság Hivatalához 2023. június 27-én benyújtott beadványával azt kérte, hogy a Bíróság eljárási szabályzatának 83. cikke alapján rendeljék el az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitását.
- 26 Kérelmének alátámasztása érdekében az EKB közli, hogy olyan új ténybeli elemeket kíván előterjeszteni, amelyek a közelmúltbeli események – nevezetesen a főtanácsnok 2023. május 25-i indítványa – fényében a Bíróság döntéséhez meghatározó tényezőt képezhetnek. Az indítványból kitűnik, hogy a főtanácsnok azt az álláspontot képviseli, hogy a fellebbezőre vonatkozó, az MFSA által 2018 márciusában elfogadott irányelvek az engedély visszavonásáról szóló határozatnak az EKB általi elfogadásához vezető összetett közigazgatási eljárás keretében „előkészítő aktusok”, így az ezen irányelveket érintő szabálytalanságok az EKB-nak tudhatók be, és azok „lerontják” az utóbbi által elfogadott, engedély visszavonásáról szóló határozatot. Az EKB ténybeli elemeket terjeszt elő annak bizonyítására, hogy az említett irányelveket a máltai bíróságok előtt megtámadták.

- 27 E tekintetben egyrészt emlékeztetni kell arra, hogy az Európai Unió Bíróságának alapokmánya és az eljárási szabályzat nem teszi lehetővé az ezen alapokmány 23. cikke szerinti érdekelték számára, hogy a főtanácsnoki indítványra válaszként észrevételeket tegyenek (2022. június 9-i Préfet du Gers és Institut national de la statistique et des études économiques ítélet, C-673/20, EU:C:2022:449, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 28 Másrészt az EUMSZ 252. cikk második bekezdése szerint a főtanácsnok teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva, nyilvános tárgyaláson indokolással ellátott indítványt terjeszt elő azokban az ügyekben, amelyek esetében az Európai Unió Bíróságának alapokmánya szerint a főtanácsnok részvételére van szükség. Nem a bírácoknak vagy a feleknek szánt véleményről van tehát szó, amely valamely, Bíróságon kívüli hatóságtól származik, hanem maga az intézmény egy tagjának egyedi, indokolással ellátott és nyilvánosan kifejtett véleményéről. Ilyen körülmények között a főtanácsnok indítványát a felek nem vitathatják. Egyébiránt a Bíróságot nem köti sem ezen indítvány, sem pedig a főtanácsnoknak az indítvány alapjául szolgáló indokolása. Következésképpen az, ha az érdekelt fél nem ért egyet a főtanácsnok indítványával, bármilyen kérdéseket is vizsgáljon a főtanácsnok az indítványában, önmagában nem indokolhatja a szóbeli szakasz újbóli megnyitását (2022. június 9-i Préfet du Gers és Institut national de la statistique et des études économiques ítélet, C-673/20, EU:C:2022:449, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 29 Mindemellett az eljárási szabályzatának 83. cikke alapján a Bíróság a főtanácsnok meghallgatását követően az eljárás során bármikor elrendelheti az eljárás szóbeli szakaszának megnyitását vagy újbóli megnyitását, különösen, ha úgy ítéli meg, hogy az ügy körülményei nincsenek kellően feltárva, vagy ha a fél e szakasz befejezését követően a Bíróság határozatára nézve döntő jelentőségű új tényt hoz fel.
- 30 A jelen ügyben azonban a Bíróság úgy véli, hogy a határozathozatalhoz szükséges valamennyi információval rendelkezik, és az EKB által az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitása iránti kérelemnek alátámasztása érdekében hivatkozott elemek nem minősülnek olyan új tényeknek, amelyek befolyásolhatnák az általa ily módon meghozandó határozatot.
- 31 Ilyen körülmények között a Bíróság a főtanácsnok meghallgatását követően megállapítja, hogy az eljárás szóbeli szakasza újbóli megnyitásának nincs helye.

A fellebbezésről

- 32 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Törvényszékhez benyújtott megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságával kapcsolatos valamennyi körülmény imperatív jogalapnak minősülhet, amelyet a Bíróság a fellebbezés keretében hivatalból köteles figyelembe venni (2009. április 23-i Sahlstedt és társai kontra Bizottság ítélet, C-362/06 P, EU:C:2009:243, 21–23. pont; 2023. július 6-i Julien kontra Tanács ítélet, C-285/22 P, EU:C:2023:551, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 33 Az Európai Unió Bírósága alapokmányának 19. cikke értelmében, amely ezen alapokmány 53. cikkének első bekezdése szerint a Törvényszékre is alkalmazandó, ahhoz, hogy az uniós bíróságok előtt eljárást indíthassanak, az olyan jogi személyeket, mint amilyen a fellebbező, olyan ügyvédnek kell képviselnie, aki valamely tagállam bíróság előtt vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló, 1992. május 2-i megállapodás (HL 1994. L 1., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 52. kötet, 3. o.) más részes államának bírósága előtt eljárni jogosult.

- 34 Így a jogi személy ügyvéd általi képviselete, és különösen a Törvényszék előtti keresetindításhoz az ügyvédnek adott meghatalmazás szabályszerűségének kérdése azon imperatív megfontolások közé tartozik, amelyeket a fellebbezés keretében eljáró Bíróság hivatalból köteles figyelembe venni.
- 35 Az ilyen személyek által az ügyvédnek adott meghatalmazást illetően a Törvényszék eljárási szabályzata 51. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy ha az ügyvéd által képviselt fél a magánjog hatálya alá tartozó jogi személy, az ügyvéd köteles az e jogi személy által kiállított meghatalmazást benyújtani a Hivatalhoz. E rendelkezés az említett szabályzat 2015. július 1-je előtt alkalmazandó változatától eltérően már nem írja elő az ilyen személy számára annak bizonyítását, hogy az ügyvédjének adott meghatalmazás erre felhatalmazott személy által, szabályszerűen került kiállításra.
- 36 A Bíróság azonban megállapította, hogy az a körülmény, hogy ezen 51. cikk (3) bekezdése nem ír elő ilyen kötelezettséget, nem mentesíti a Törvényszéket az érintett meghatalmazás szabályszerűségének vizsgálata alól abban az esetben, ha e szabályszerűséget vitatják. Az a tény ugyanis, hogy keresete benyújtásának szakaszában a felperesnek nem kell ilyen bizonyítékot szolgáltatnia, nem érinti e fél azon kötelezettségét, hogy az ügyvédjét szabályszerűen bízta meg, hogy a bíróság előtt eljárhasson. A bizonyítási követelményeknek a kereset benyújtásának időpontjára vonatkozó könnyítése nem befolyásolja azt az anyagi jogi feltételt, amely szerint a felpereseket ügyvédeknek szabályszerűen kell képviselniük. Így a fél által az ügyvédjének adott meghatalmazás szabályszerűségének vitatása esetén e félnek kell bizonyítania e meghatalmazás szabályszerűségét (2023. szeptember 21-i China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products és társai kontra Bizottság ítélet, C-478/21 P, EU:C:2023:685, 93. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 37 A Törvényszék köteles továbbá hivatalból vizsgálni az érintett meghatalmazás szabályszerűségét, és különösen azt, hogy a meghatalmazást a szóban forgó jogi személy erre jogosult képviselője szabályszerűen állította-e ki, amennyiben az ilyen meghatalmazás nyilvánvalóan szabálytalan, vagy olyan körülmények állnak fenn, amelyek komolyan kétségbe vonhatják az ilyen meghatalmazás szabályszerűségét.
- 38 Márpedig a jelen ügyben több körülménynek is arra kellett volna vezetnie a Törvényszéket, hogy komolyan kétségbe vonja a fellebbező ügyvédje meghatalmazásának szabályszerűségét.
- 39 Így először is a keresetnek a Törvényszékhez való benyújtásához vezető ténybeli körülmények és a fellebbező igazgatótanácsa által az e keresetet benyújtó ügyvédnek adott képviseleti meghatalmazás feltételei komoly kétségeknek adtak alapot e meghatalmazás szabályszerűségét illetően.
- 40 Az illetékes személynek az MFSA általi kinevezése, valamint az, hogy ezen illetékes személy feladata többek között „a bank jogi és bírósági képviselete, kizárva a bankot és bármely más személyt”, ugyanis komoly kétségeket ébreszthetett a fellebbező igazgatótanácsának azon jogosultságát illetően, hogy a fellebbező nevében pert indítson, és e célból ügyvédet hatalmazzon meg.
- 41 Az ügyvédnek adott képviseleti meghatalmazás feltételei szintén tovább erősíthették e kétségeket. Így a fellebbező igazgatótanácsának tagjai e meghatalmazásban emlékeztettek arra, hogy az MFSA 2018. március 22-én kinevezte az illetékes személyt, és bizonyos hatásköröket ráruházott, valamint pontosították, hogy „az illetékes bíróságoknak kell meghatározniuk, hogy az érintett összefüggésben mely személyek képviselhetik [a fellebbezőt]. Az igazgatótanács tagjai személyes

felelősséget nem vállalnak”. E megjegyzések azt jelzik, hogy a meghatalmazás aláíróinak maguknak is kétségeik voltak azzal kapcsolatban, hogy jogosultak-e ilyen meghatalmazást adni, és azok egyértelműen és kifejezetten arra utaltak, hogy ellenőrizni kell azt, hogy e jogosultság valóban fennáll-e.

- 42 Másodszor, a Törvényszékhez benyújtott kereset tárgya az EKB azon határozatának megsemmisítése volt, amely elutasította a fellebbező aziránt előterjesztett kérelmeit, hogy az EKB biztosítsa a közvetlen prudenciális felügyeletét, fogadjon el a fellebbezőt érintően különböző intézkedéseket, és többek között rendelje el, hogy az illetékes személy engedélyezze a fellebbező igazgatótanácsa által megbízott ügyvéd munkadíjának kifizetését.
- 43 A fellebbező által az EKB-hoz intézett ilyen kérelmek szintén komolyan kétségbe vonhatták a fellebbező ügyvédjének a Törvényszék előtti eljárásban való képviselőre vonatkozó meghatalmazásának a szabályszerűségét. Az a körülmény ugyanis, hogy a fellebbező ügyvédjének munkadíja nem volt kifizethető, arra utalhatott, hogy az őt meghatalmazó szerv nem volt jogosult arra, hogy e kifizetést végrehajtsa, és hogy a fellebbező nevében peres eljárást indítson, és e célból ügyvédet hatalmazzon meg.
- 44 Harmadszor, a Törvényszék előtt a fellebbező kifejezetten arra hivatkozott, hogy a vitatott elektronikus levél megfosztotta őt attól a lehetőségtől, hogy tényleges képviselőben részesüljön.
- 45 E körülmények között, függetlenül attól, hogy az ezen érv érdemben mennyiben megalapozott, a Törvényszéknek hivatalból meg kellett volna követelnie annak bizonyítását, hogy a fellebbezőt képviselő ügyvédet szabályszerűen hatalmazták meg, és a meghatalmazást erre jogosult képviselő állította ki.
- 46 A fenti megfontolásokból az következik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor nem vizsgálta hivatalból a fellebbező igazgatótanácsa által az ügyvédjének adott meghatalmazás szabályszerűségét.
- 47 Az ilyen nyilvánvaló hibának a megtámadott végzés hatályon kívül helyezését kell eredményeznie, anélkül hogy a fellebbező által előterjesztett jogalapokról határozni kellene.
- 48 Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 61. cikkének első bekezdése szerint a Bíróság a Törvényszék határozatának hatályon kívül helyezése esetén, ha a per állása megengedi, az ügyet maga is eldöntheti érdemben.
- 49 A jelen ügyben ez a helyzet áll fenn. Mivel ugyanis a Bíróság felhívta a feleket arra, hogy foglaljanak állást a Törvényszékhez benyújtott kereset elfogadhatóságáról, és különösen a fellebbező igazgatótanácsa által kiállított képviselői meghatalmazás szabályszerűségéről, a Bíróság minden szükséges információval rendelkezik ahhoz, hogy a kereset elfogadhatóságáról határozzon.
- 50 A fellebbező a Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri) (fellebbviteli bíróság [alsóbb szintű hatáskör], Málta) 6/2017. sz. (Heikki Niemelä és társai kontra Maltese financial services authority) ügyben 2018. november 5-én hozott ítéletére hivatkozva azzal érvelt, hogy az illetékes személy kinevezése ellenére az igazgatótanácsa továbbra is jogosult őt bíróság előtt képviselni, és e célból ügyvédet meghatalmazni.

- 51 Így az illetékes személy kijelölése kizárólag azzal a hatással járt, hogy e személyre bízták a bank eszközeinek és tevékenységeinek kezelését, anélkül azonban, hogy feljogosították volna arra, hogy képviselje e bankot a bankra nézve kötelező határozatok megtámadására irányuló bírósági eljárásban. E tekintetben irreleváns, hogy az ilyen döntések azokat az eszközöket és tevékenységeket is érinthetik, amelyek kezelése az illetékes személy jogkörébe tartozik.
- 52 A fellebbező azt is hangsúlyozta, hogy a 2019. november 5-i EKB és társai kontra Trasta Komercbanka és társai ítélet (C-663/17 P, C-665/17 P és C-669/17 P, a továbbiakban: Trasta Komercbanka ítélet, EU:C:2019:923) és Kokott főtanácsnok ezen ítéletre vonatkozó indítványa megerősíti, hogy a képviselet kérdését elsősorban a nemzeti jog határozza meg, és hogy a Törvényszék e tekintetben tett megállapítása kötelező erejű, kivéve, ha valamelyik fél bizonyítja, hogy az a tények elferdítésének minősül. Márpedig a máltai jog szerint a bank képviselete nem tartozik az illetékes személy feladatkörébe, még akkor sem, ha e személy felelős a bank tevékenységeiért vagy eszközeiért.
- 53 Az EKB közölte, hogy a társasági formában létrehozott jogi személy képviseletét a *lex incorporationis* szabályozza, és a jelen esetben a Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri) (fellebbviteli bíróság [alsóbb szintű hatáskör]) által a 6/2017. sz. (Heikki Niemelä és társai kontra Maltese financial services authority) ügyben 2018. november 5-én hozott ítéletében értelmezett máltai jog az illetékes személy azon jogkörét, hogy a fellebbezőt képviselje, a nemzeti jog által előírt azon különleges körülményekre korlátozza, amelyek alapján kinevezték, többek között az eszközökkel kapcsolatos kérdéseket és a tevékenységek irányítását érintően, így a fennmaradó jogokat az igazgatótanács számára tartja fenn.
- 54 Azt is megjegyezte, hogy a fellebbező igazgatótanácsa által adott meghatalmazás csak a szabályozási kérdésekben való képviseletre terjed ki, és a bírósági képviseletet kifejezetten nem említi.
- 55 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az Európai Unió Bírósága alapokmányának 19. cikke értelmében, amely ezen alapokmány 53. cikkének első bekezdése szerint a Törvényszékre is alkalmazandó, ahhoz, hogy az uniós bíróságok előtt eljárást indíthassanak, az olyan jogi személyeket, mint amilyen a fellebbező, olyan ügyvédnek kell képviselnie, aki valamely tagállam bíróság előtt vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás más részes államának bírósága előtt eljárni jogosult.
- 56 Tekintettel arra, hogy a jogi személyeket olyan ügyvédnek kell képviselnie, aki valamely tagállam bírósága előtt vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás más részes államának bírósága előtt jogosult eljárni, az ilyen személy által az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságának feltétele annak bizonyítása, hogy az érintett személy valóban a kereset benyújtása mellett döntött, és azon ügyvédek, akik az állításuk szerint őt képviselik, ténylegesen erre irányuló meghatalmazással rendelkeznek (lásd ebben az értelemben: Trasta Komercbanka ítélet, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 57 A Törvényszék eljárási szabályzata 51. cikkének (3) bekezdése éppen az ennek megvalósulásáról való meggyőződés érdekében követeli meg az ügyvédektől, hogy amennyiben az általuk képviselt fél a magánjog hatálya alá tartozó jogi személy, nyújtsák be a Törvényszék Hivatalához az e fél által kiállított meghatalmazást azzal, hogy az említett meghatalmazás benyújtásának hiánya az említett cikk (4) bekezdésének megfelelően a keresetlevél alakszerű elfogadhatatlanságát vonhatja maga után (Trasta Komercbanka ítélet, 57. pont).

- 58 A valamely tagállam joga által szabályozott jogi személy formájában létrehozott olyan hitelintézet esetében, mint a fellebbező, az e tárgyra vonatkozó uniós szabályozás hiányában e jog alapján kell meghatározni az említett jogi személy azon szerveit, amelyek jogosultak a jelen ítélet 56. és 57. pontjában említett döntések meghozatalára (Trasta Komerbanka ítélet, 58. pont).
- 59 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy figyelembe véve az illetékes személy megbízását, és különösen azt, hogy neki kell gyakorolnia „a bank jogköreit, funkcióit és kötelezettségeit a bank valamennyi vagyona tekintetében, függetlenül attól, hogy azokat a bank a közgyűlés vagy az igazgatótanács, vagy bármely személy útján gyakorolja, ideértve a bank jogi és bírósági képviseletét is, kizárva a bankot és bármely más személyt”, a fellebbező igazgatótanácsa már nem volt jogosult a fellebbező képviseletére, és már nem rendelkezett hatáskörrel arra, hogy e célból ügyvédet hatalmazzon meg.
- 60 Ezenfelül a fellebbező igazgatótanácsának a fellebbező bíróság előtti képviseletére és e célból ügyvéd meghatalmazására vonatkozó hatásköre nem alapulhat a Trasta Komerbanka ítéleten.
- 61 Ez az ítélet ugyanis az uniós bíróság azon kötelezettségére vonatkozik, hogy ne vegye figyelembe a fél képviselője számára adott meghatalmazás visszavonását, ha e visszavonás sérti e fél hatékony bírói jogvédelemhez való jogát. Ilyen kötelezettség azonban az uniós bíróságokat csak bizonyos korlátozott körülmények között terheli.
- 62 Amint az a Trasta Komerbanka ítélet 60–62. pontjából kitűnik, a Bíróság megállapította, hogy a Trasta Komerbanka hitelintézet hatékony jogorvoslathoz való jogának megsértése abból ered, hogy a hitelintézet engedélyének visszavonását és felszámolását követően kinevezett felszámoló tekintetében összeférhetlenség áll fenn. Megjegyezte, hogy az említett hitelintézet végleges felszámolásával megbízott felszámolót az illetékes nemzeti hatóság javaslatára jelölték ki, amely bármikor kérheti e kijelölés visszavonását. Következésképpen a Bíróság megállapította, hogy fennáll a veszélye annak, hogy e felszámoló bírósági eljárás keretében nem vitatja a hitelintézet engedélyének visszavonásáról szóló, azon határozatot, amelyet az EKB e hatóság javaslatára fogadott el, és amely az EKB felszámolásához vezetett. A Bíróság ebből ezen ítélet 78. pontjában azt a következtetést vonta le, hogy a Trasta Komerbanka korábbi igazgatósági szervei által az e határozattal szemben keresetet benyújtó ügyvédnek adott meghatalmazásnak a felszámoló általi visszavonása sérti ezen hitelintézet hatékony bírói jogvédelemhez való jogát, és a Törvényszék, mivel figyelembe vette e visszavonást, tévesen alkalmazta a jogot.
- 63 A jelen ügyben az MFSA által kinevezett illetékes személy megbízása jelentősen eltér a Trasta Komerbanka ítélet 72. pontjában leírt felszámoló megbízásától, mivel ezen utóbbi kizárólagos célja a követelések behajtása, az eszközök értékesítése és a hitelezők kielégítése volt annak érdekében, hogy az érintett hitelintézet tevékenységét teljes mértékben beszüntessék.
- 64 Ezenkívül a fellebbező nem terjesztett elő az illetékes személy megbízásával, illetve e megbízásnak az említett személy általi teljesítését érintő feltételekkel kapcsolatos, olyan bizonyítékokat, amelyek arra utalnának, hogy e személy tekintetében jogi vagy ténybeli szempontból összeférhetlenség áll fenn. Konkrétabban az említett megbízásnak a jelen ítélet 59. pontjában felidézett szövegéből nem következik, hogy az illetékes személy ne képviselné a bank érdekeit.
- 65 Ugyanígy az a körülmény, hogy az illetékes személyt az engedély visszavonására irányuló javaslatot az EKB-hoz benyújtó illetékes nemzeti hatóság nevezte ki, önmagában nem elegendő az összeférhetlenség fennállásának megállapításához.

- 66 Ami a jelen ítélet 50. pontjában említett ítélet hatályát illeti, egyrészt meg kell állapítani, hogy az nem a fellebbezőre, hanem egy másik olyan máltai hitelintézetre vonatkozott, amelyre vonatkozóan az MFSA kijelölt egy illetékes személyt.
- 67 Másrészt a Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri) (fellebbviteli bíróság [alsóbb szintű hatáskör]) ebben az ítéletben megerősítette, hogy a hitelintézet igazgatóit az illetékes személy kinevezése miatt nem fosztják meg valamennyi jogkörüktől. Így továbbra is jogosultak arra, hogy a hitelintézet nevében az MFSA mint illetékes nemzeti hatóság által elfogadott prudenciális felügyeleti határozatok, és különösen az illetékes személy kinevezéséről szóló határozat visszavonását kérjék.
- 68 Ebből az ítéletből azonban nem következik, hogy amennyiben illetékes személyt jelöltek ki, és e személyt megbízták többek között bírósági képvisellel, a hitelintézet igazgatói továbbra is jogosultak ügyvédet felhatalmazni arra, hogy e hitelintézetet az EKB által elfogadott határozatokkal kapcsolatos eljárásokban képviselje, vagy vitassa annak határozatait.
- 69 Végezetül irreleváns, a fellebbező igazgatótanácsa címzettje a vitatott elektronikus levélnek, mivel az EKB e levelet az e szerv által felhatalmazott ügyvéd kérelmére válaszul küldte.
- 70 Ugyanis, bár az ilyen körülményből az következhet, hogy a fellebbező igazgatótanácsa a vitatott elektronikus levél címzettjeként jogosult arra, hogy a saját nevében keresetet nyújtson be annak megsemmisítése iránt, ez nem jelenti azt, hogy ezen igazgatótanács az illetékes személy kinevezését követően még mindig jogosult volt olyan döntés meghozatalára, hogy a fellebbező nevében keresetet nyújt be az uniós bírósághoz, és jogosult volt arra, hogy e célból ügyvédet bízson meg.
- 71 A fenti megfontolások összességére tekintettel a keresetet elfogadhatatlanság miatt el kell utasítani.

A költségekről

- 72 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozott, és a Bíróság maga hoz a jogvita kapcsán végleges határozatot, a Bíróság határoz a költségekről.
- 73 Ugyanezen szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján, amelyet annak 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a pereszes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 74 A jelen ügyben a Pilatus Bankot, mivel pereszes lett, az EKB-nak a Bíróság és a Törvényszék előtt előterjesztett kérelme alapján kötelezni kell a saját költségein felül az EKB részéről az elsőfokú eljárás és a jelen fellebbezési eljárás során felmerült költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság az Európai Unió Törvényszékének 2021. szeptember 24-i Pilatus Bank kontra EKB végzését (T-139/19, EU:T:2021:623) hatályon kívül helyezi.**

- 2) A Bíróság a T-139/19. sz. ügyben előterjesztett keresetet elfogadhatatlanság miatt elutasítja.**
- 3) A Bíróság a Pilatus Bank plc-t kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások